

o ochr. známek. Ostatně odvolávání se žalobce na posléz cit. §§ ostatních zákonů nebylo ani třeba, stačila-li k ochraně jeho zájmů širší ochrana poskytnutá mu § 11 zák. proti nek. soutěži (viz Skála l. c. str. 150).

Čís. 13845.

Nekalá soutěž (zákon ze dne 15. července 1927, čís. 111 sb. z. a n.).

Přemlouvání rodin zemřelých osob v jejich bytech bezprostředně před úmrtím nebo po úmrtí v rodině majitelem pohřebního ústavu, by mu byly svěřeny pohřební výkony, nabízení jízdy autem zdarma při vyhledávání objednávek pohřebních úkonů jakož i poskytování nepřiměřeně vysokých slev, — příčí se dobrým mravům soutěže.

(Rozh. ze dne 13. října 1934, Rv II 761/34.)

Zemské odborové společenstvo majitelů koncesovaných pohřebních ústavů na Moravě domáhalo se na majiteli pohřebního podniku Juliu Ch-ovi a na zřízenci Janu P-ovi, by žalovaní byli uznáni povinnými: 1. zdržeti se vyhledávání objednávek pohřebních výkonů způsobem odporujícím dobrým mravům soutěže, zejména, a) přemlouváním rodin zesnulých v jejich bytech bezprostředně před nebo po úmrtí v rodině, b) nabízením jízdy autem do pohřebního ústavu Julia Ch-a a zpět do bytu zdarma, c) poskytováním nepřiměřeně vysokých slev v případě, že dojde k soutěži s ofertou jiného podniku, takže se v zákaznictvu vzbudí zdání, že se živnost pohřebnická provozuje vůbec způsobem nereelním ze strany soutěžitelů, d) přemlouváním zákazníka k uzavření smlouvy o provedení pohřebních výkonů přes vědomost, že zákazník již uzavřel takovou smlouvu u pohřebního ústavu jiného, e) přemlouváním zákazníka k uzavření smlouvy o provedení pohřebních výkonů tím způsobem, že žalovaní šíří údaje, že podnik Julia Ch-a vypraví pohřeb třebas úplně zdarma, nebo v každém případě o určitou částku levněji, než soutěžitel. 2. Odstraniti závadný stav. O b a n i ž š í s o u d y uznaly podle žaloby, o d v o l a c í s o u d z těchto důvodů: Správně přiznal první soud žalobci právo nastupovati proti žalovanému Ch-ovi žalobou. I když žalovaný je členem společenstva, není překročením stanov, které výslovně ukládají společenstvu hájení zájmů členů, když společenstvo netrpí výstřelky nebo nekalá jednání člena, neboť tím právě hájí zájmy ostatních členů, kteří nekalým jednáním žalovaného by mohli býti poškozeni materiálně i na své dobré pověsti. Ustanovení stanov (hájití zájmy členů) znamená hájití spravedlivé a po právu jsoucí zájmy členů, nikoliv chrániti člena, který zájmy druhých porušuje a dopouští se nepřístojností. Ucházení se o zadání pohřbů jest nekalé, děje-li se těsně po úmrtí nebo těsně před úmrtím, a nelze je omlouvatí nutností, by pohřeb co nejrychleji byl ujednáán, poněvadž při dnešní organizaci pohřebních ústavů, jsoucích vždy pohotově k vypravení pohřbu, není třeba, by pozůstali byli agenti pohřebního ústavu vyhledávání a obtěžování ve chvílích vzrušení nad blízkou smrtí nebo smrtí již nastalou. V žalobní žádosti klade se hlavně důraz na ucházení se o pohřeb v době těsně před úmrtím nebo po úmrtí, které jest nevhodným a obtížným právě v ta-

kových pohnutých chvílích. Je samozřejmé, že nemíni se tím návštěva zástupce ústavu, když byla vyžádána, ta se žalovanému nezakazuje. Vyhledávání pozůstalých bez předchozího vyzvání v bytě v takových okamžicích jest pokládati za vnucování se a za neseriosní způsob konkurenčního boje proto, že lidskost a pieta žádá, by pozůstalí byli ušetřeni obchodování a přemlouvání, když mysl je zaujatá bolem a lítostí. Agentování takto provozované nelze schvalovati proto, že by při jeho připuštění a zevšeobecnění pozůstalí mohli býti přímo přepadáni více agenty současně a pod pláštěm účinné pomoci a pohotovosti provozováno by mohlo býti využitkování pozůstalých a nechutné kramaření nad mrtvolou, téměř ještě nevychladlou. Srovnání takových případů úmrtí se zasláním neobjednaných knih a pod. je naprosto nevhodné. Soutěžití jest solidností, reelní výpravou, přiměřeností cen, zachováním piety a šetrností k pozůstalým. Služby lze sice předem nabízet, ale ve vhodné době a slušným způsobem, nevtíravým způsobem, nikoli však chytáním, podbízáním a přemlouváním v nevhodné době. Určité jednání (vyhledávání zakázky) o sobě bezvadné stává se závadným s hlediska dobrých mravů, bylo-li předsevzato za jistých okolností a v určité konstelaci; tak jest tomu právě při výstřelcích žalovanému za vinu kladených. Sebeochranu lze připustiti i jako prostředek proti nekalé soutěži jiných, je-li nutná. Ale i nutná sebeochrana musí býti oprávněná, slušná, věcně vysvětlující, nikoliv zlehčující (čís. 11.142 sb. n. s.). Musí míti účel obranný a čeliti útoku, při čemž však nekalý útok neopravňuje k nekalé obraně. Tyto předpoklady nelze shledati v prokázaných případech. Jestliže konkurenční ústavy moravsko-slezské byly o úmrtí z ostravské nemocnice přímo vyrozumívány a žalovaný Ch. byl tím ve svých zájmech dotčen, mohl u správy nemocnice zakročiti a žádati, by i jeho podnik byl zprávován podle turnu o úmrtích. Pokud pak jde o okolí Mor. Ostravy a obce vzdálené, zejména v případech tvořících podklad žalobní žádosti, nevychází z průvodního řízení, že tam na žalovaného konkurencí byl podnikán útok. Jednání Ch-a a jeho zástupce v případech zjištěných není ani povahu obrany, nýbrž jest povahy útočné a výbojné. Nelze pokládati za nutnou obranu, když žalovaný přijde ještě před úmrtím se svou nabídkou, žádá za pohřeb 3.000 Kč a pak sleví, by konkurentu zakázku uzmul, na 1.000 Kč, když se dozví, že konkurence žádá 1.500 Kč. Vůbec v prokázaných případech nelze uznati, že tvrzená obrana pohybovala se v přípustných mezích. Nelze-li v jednání odvolatele spatřovati přípustnou obranu, není třeba, by se prováděly rozsáhlé a rámec tohoto sporu přesahující důkazy nabízené žalovaným o chování se konkurenčních ústavů, poněvadž, i kdyby prokázán byl nekalý ráz tohoto chování, není tím žalovaný vyviněn, když sám meze nutné obrany překročoval. Zákaz pod b) směřující k tomu, by žalovanému bylo zakázáno nabízení jízdy autem zdarma, byl prvním soudem právem vydán, neboť jde i tu o jeden z jeho prostředků nekalé soutěže. První soud tento zákaz přesně odůvodnil poukazem k ustanovení valné hromady společenstva ze dne 4. května 1932, ze kterého právě je patrné, že se takové nabízení jízdy autem zdarma nesrovnává s city slušnosti chovanými v dotyčných obchodních kruzích. Jestliže ostatní ústavy pohřební prostředku takového při získávání zákazníků neužívají (aspoň není to prokázáno), poskytuje žalovaný tímto způsobem zvláštní výhodu, která mu zjednati může před-

nost před jinými soutěžiteli, při tom lze důvodně za to míti, že tato výhoda jest jen zdánlivá, poněvadž náklady spojené s těmito jízdami do míst vzdálených jsou patrně započítány do režie podniku. Nelze říci, jak uvádí odvolání, že žalovaný auto potřebuje výhradně pro sebe, když jím vozí pozůstalé k sobě a zpět. Odvolání brojí dále proti zákazu pod c). K vývodům odvolání jest především uvést, že žalovaný sám připustil, že poskytování nepřiměřeně vysokých slev, když se děje při soutěžení s jinou firmou, jest jednáním přičícím se řádné soutěži. Zákaz rozsudkový tu klade důraz právě na slovo »Nepřiměřeně«, které odvolání přehlíží. Nejde o poskytování slev vůbec, nýbrž o poskytování slev nepřiměřeně nízkých tam, kde se žalovaný střetne s konkurentem jiným, třeba jej předstihnuvším. Zákaz rozsudkový nebrání žalovanému v takovém případě, by neslevil přiměřeně. Zákaz nekryje tudíž v každém případě soutěžitele dříve přišedšího. Zákaz vydán byl prvním soudem právem, poněvadž bylo zjištěno, že žalovaný poskytoval slevy 50% i vyšší, takže musilo to vzbuditi dojem, že pohřební ústavy jsou nereelní. Slevování tak nápadné může poškoditi celý stav. V případě H-a sleva z 3.000 Kč na 1.200 Kč, když soutěžil žalovaný s Concordií, je zvlášť příznačná, rovněž není přípustné přemlouvání použitím slibu, že pohřeb se vypraví třeba zadarmo. O tom není třeba šířiti slov. Výrok rozsudečný uvedený pod c), pokud dodává slova, takže v zákaznictvu vzbudilo se zdání, že živnost pohřebnická provozuje se vůbec způsobem nereelním se strany soutěžitelů, nečiní nemožnou exekuci, poněvadž při exekuci jest stejně uvést porušení zákazu v konkrétních případech.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Odvolací soud podrobně a vystižně doličil, že i nutná sebeobrana musí býti oprávněná, slušná, věcně vysvětlující, nikoliv zlehčující (sb. n. s. čís. 11.142), že ani nekalý útok neopravňuje k nekalé obraně, a dovodil dále, že jednání dovolatele a jeho zástupce ve zjištěných případech nemá ani povahu obrany, nýbrž jest povahy útočné a výbojně. Není tu proto vytýkané vadnosti řízení, a, pokud běží o posléz uvedený úsudek získaný volným hodnocením výsledků provedených důkazů, nelze jej dovoláním napadati. Dovolání v rámci dovolacího důvodu právní mylnosti napadá především názor odvolacího soudu, že vidí nekalou soutěž v přemlouvání rodin zemřelých osob v jejich bytech bezprostředně před či po nastalém úmrtí v rodině, a hledí dovolatel dovoditi, že jest objektivně naprosto nemožné vésti hranice toho, co pod pojmem bezprostřednosti se rozumí, když prý prakticky se může jednat o časovou diferenci rozměrů hodinových. Dosah bezprostřednosti vymezil však odvolací soud dostatečně. Soud dovolací s tímto názorem plně souhlasí, neboť vtírání se osob činných při zprostředkování pohřbu v okamžicích citového rozechvění osob, často těžce duševně skličených a nevzpamatovavších se dostatečně z duševního otřesu způsobeného ztrátou drahé jim osoby, jest hrubou bezohledností a vypočítavostí a musí vzbuditi u každého slušného člověka odpor. Z povahy věci vyplývá, že nedovolenost »bezprostředního« zákroku nelze vymeziti přesným udáním hranice časové, zejména snad určité hodiny před či po úmrtí, jak si to asi přeje dovolatel. To záleží na okolnostech případu a musí býti zůstaveno jemnocitu a slušnosti ma-

jitele a zřízců pohřebního ústavu. Námitku, zda může petit, správně enunciát, budující prý na takovýchto subtilních a naprosto subjektivních skutečnostech býti podkladem exekuce, vyvrátil již soud odvolací jednaje o zdržovacím nároku uvedeném pod c) rozsudkového výroku. Námitka, že majitel pohřebního ústavu v daleko největším počtu případů prý neví, ani věděti nemůže, kdy nebožtík zemřel, a že proto je pro něho nemožno posouditi, zda intervenue bezprostředně, čili nic, neobstojí, neboť jde na jeho vrub, stala-li se jeho intervence za okolností nevhodných. Ke skutkové povaze jednání proti dobrým mravům soutěže podle § 1 zák. o nek. soutěži se nevyhledává vědomí nesprávnosti neb viny pachatelovy, stačí, je-li jednání to objektivně v rozporu s těmito mravy, jak je to vidno z neosobní dikce citovaného paragrafu: »kdo dostane se... v rozpor« (sb. n. s. čís. 10611 a 12735). Musí proto zůstat nepovšimnuty vývody dovolání, že, pokud šlo o intervenci před úmrtím, šlo o případ jediný a jedinečný, který pojmově a prakticky se nemůže opakovati a který prý se zakládá na omylu. Námitku, že šlo při činech žalovaného o spravedlivou obranu, která činila dotyčné činy jeho beztrestnými, vyvrátil správně soud odvolací a proto se na jeho vývody poukazuje. Soud dovolací souhlasí i s názorem soudu odvolacího, že i nabízení jízdy autem zdarma při vyhledávání objednávek pohřebních výkonů jest považovati za jeden z prostředků nekalé soutěže žalovaného a nelze jej srovnati s city slušnosti chovanými v dotyčných obchodních kruzích, jak došel tento názor i výrazu v usnesení valné hromady žalujícího společenstva, na něž odkázal již soud prvý (srov. sb. n. s. čís. 12334). Nedá se souditi, by při úporném soutěžním boji, který i v tomto oboru živnostenského podnikání se projevil, nebyly výlohy spojené s dotyčnou jízdou zakalkulovány do režie podniku, zvláště když šlo v souzeném případě o jízdu do míst poměrně vzdálených. Nejde tu tedy o pouhou službu zákaznictvu, jak namítá dovolatel, nýbrž o lákání zákazníků, jež s ohledem na povahu dotyčného živnostenského podnikání jeví se nevhodným. Dovolací soud má za to, že zvláštní povaha tohoto podnikání vyžaduje nad jiné zvláště postupu co nejrigorosnějšího, dbalého úzkostlivě všech zřetelů slušnosti a ohledů na city příslušníků zemřelého, i celé veřejnosti. Že tudíž i prostředky, které by u jiných odvětví obchodních a živnostenských jevíly se při získávání zákazníků snad nezávadnými a u nichž zjevné uplatňování zřetelů výdělečných jeví se zcela přirozeným, mohou se jeviti zde při nejmenším nevhodnými a proto býti v rozporu s dobrými mravy soutěže (srov. sb. n. s. čís. 11.742).

Čís. 13846.

Provozování kinematografické licence jinou osobou než majitelem licence.

1. Platnost smlouvy o provozování kinematografické licence jinou osobou než majitelem licence jest podmíněna tím, že bude pravoplatným rozhodnutím příslušného správního úřadu schválena nebo vzata na vědomí. Stalo-li se tak, jest i pro soudy závazně rozhodnuto, že se smlouva nepříčí zákazu propachtování podle § 9 nařízení ministerstva vnitra v dohodě s ministerstvem pro veřejné práce z 18. září 1912, čís. 191 ř. zák. Soudy nejsou zejména oprávněny odepíráti smlouvě soukromoprávní